

Ο Βορειοηπειρωτικός Ελληνισμός, τα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων και η εγκατάλειψη από το Ελληνικό κράτος

Εισήγηση της Αθηνάς Κρεμμύδα στην ημερίδα της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών για την 63^η επέτειο των Σεπτεμβριανών, 06-09-2018

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι,

Ευθύνη και χρέος όλων μας, ως Έλληνες, είναι να γνωρίζουμε το παρελθόν μας και την ιστορία μας για να σχεδιάσουμε το μέλλον που μας αξίζει. Σήμερα συμπληρώνονται 63 χρόνια από τα «Σεπτεμβριανά» που είχαν ως αποτέλεσμα τον ξεριζωμό της ευημερούσας ελληνικής μειονότητας από την Κωνσταντινούπολη και την δραματική και μη αναστρέψιμη συρρίκνωση της που ξεκίνησε το 1955.

Από αυτό το βήμα λοιπόν χαιρετίζω την πρωτοβουλία της «Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών» για την διοργάνωση της εκδηλώσεως και εκφράζω την αμέριστη συμπαράσταση καθώς και τις ευχαριστίες όλων των βορειοηπειρωτών για την πρόσκληση. Θεωρώ ιδιαίτερα σημαντική την ευκαιρία που μας δίνεται να παρουσιάσουμε εν συντομία τα ιστορικά γεγονότα που οδήγησαν στην δημιουργία του «βορειοηπειρωτικού ζητήματος» καθώς επίσης τα προβλήματα και τις προκλήσεις που καλείται σήμερα να αντιμετωπίσει η Εθνική Ελληνική Μειονότητα στην Αλβανία, πολλά εκ των οποίων απορρέουν από λάθη και παραλείψεις που διαχρονικά διέπραξαν οι ελληνικές κυβερνήσεις.

Από αρχαιοτάτων χρόνων, η Ήπειρος ήταν ιστορικά, εθνολογικά και γεωγραφικά ενιαία και αδιαίρετη. Η ιστορία της Ηπείρου ξεκινάει από τα βάθη των αιώνων και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη μοίρα του ελληνισμού.

Ο διαχωρισμός της σε νότια και βόρεια Ήπειρο, είναι καθαρά τεχνικό κατασκεύασμα της ξένης διπλωματίας που έγινε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Οι σημαντικότεροι σταθμοί στην ιστορία της βορείου Ηπείρου είναι οι εξής:

Ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος και η απελευθέρωση ολόκληρης της Ηπείρου το 1912-1913.

Η προσάρτηση της βορείου Ηπείρου στο νεοσύστατο αλβανικό κράτος κατά παράβαση όλων των αρχών και κανόνων του Διεθνούς Δικαίου.

Η εξέγερση των βορειοηπειρωτών εναντίων της αποφάσεως των Μεγάλων Δυνάμεων, η συγκρότηση της «Προσωρινής Κυβερνήσεως της Αυτονόμου Βορείου Ηπείρου» και η υπογραφή του Πρωτοκόλλου της Κερκύρας το 1914.

Τα πολιτικά και διπλωματικά γεγονότα που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην τύχη της βορείου Ηπείρου από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο έως τις αρχές του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, κατά τα οποία η Βόρειος Ήπειρος απελευθερώθηκε για 3^η φορά από τον Ελληνικό Στρατό.

Η εγκαθίδρυση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Αλβανία από τον δικτάτορα Ενβέρ Χότζα, μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, και η απομόνωση των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου από τον εθνικό κορμό.

Ο τελευταίος σταθμός στην ιστορία της Βορείου Ηπείρου περικλείει τα πρόσφατα γεγονότα από την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Αλβανία το 1990 έως σήμερα, τα οποία όπως όλα δείχνουν θα δρομολογήσουν και τις εξελίξεις του μέλλοντος όχι μόνο στις σχέσεις των δυο κρατών, Ελλάδας και Αλβανίας αλλά σε ό,τι αφορά και την τύχη του βορειοηπειρωτικού ελληνισμού.

Η έκβαση του βορειοηπειρωτικού ζητήματος από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα έως σήμερα επηρεάστηκε από πολλούς παράγοντες που σχετίζονται τόσο με τις διεθνείς εξελίξεις και τα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων στην περιοχή των Βαλκανίων, όσο και με την εσωτερική πολιτική κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα σε διάφορες χρονικές περιόδους.

Ενδεικτικά, λοιπόν, αναφέρω κάποια ιστορικά παραδείγματα τα οποία αποδεικνύουν ότι ο συσχετισμός αυτών των παραγόντων παραμένει επίκαιρος έως σήμερα.

Το 1912 η Αλβανία κατέστη ανεξάρτητο κράτος και απέκτησε μεγάλες εδαφικές περιοχές της Βορείου Ηπείρου προκαλώντας έτσι την δυσαρέσκεια της Ελλάδας. Οι Έλληνες αντιπρόσωποι υπέγραψαν την συνθήκη του Λονδίνου το 1913, κατόπιν προτροπής του

Βενιζέλου. Οι αντιδράσεις ήταν έντονες. Οι αποφάσεις του Βενιζέλου θα προκαλέσουν ισχυρούς κλυδωνισμούς τόσο στην Αθήνα όσο και στην Ήπειρο.

Αρχικά ο Ελευθέριος Βενιζέλος αρνήθηκε να παραχωρήσει την περιοχή, καθώς εκεί ο ελληνικός στρατός μετά την απελευθέρωση των Ιωαννίνων (21 Φεβρουαρίου 1913) είχε απελευθερώσει και όλες τις πόλεις της Βορείου Ηπείρου. Ωστόσο, τον Φεβρουάριο του 1914 οι Μεγάλες Δυνάμεις έστειλαν υπόμνημα στο ελληνικό κράτος, με το οποίο διαμήνυαν ότι, αν δεν αποχωρούσαν οι ελληνικές δυνάμεις, δεν θα γινόταν αναγνώριση των νησιών του Αιγαίου.... Ο εκβιασμός ήταν σαφέστατος...

Ο Ελληνικός Στρατός αναγκάζεται να υποχωρήσει.

Το Πανηπειρωτικό Συνέδριο ωστόσο αποφάσισε τη σύσταση της αυτοαποκαλούμενης «Αυτόνομης Δημοκρατίας της Βορείου Ηπείρου» με επικεφαλής τον Γεώργιο Χρηστάκη-Ζωγράφο. Η επίσημη ανακήρυξη έγινε την 17^η Φεβρουαρίου του 1914. Η ημερομηνία αυτή, όπως και η διακήρυξη που εξεδόθη, αποτελούν σημεία αναφοράς για την ιστορία του βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού.

Εντύπωση προκαλεί η στάση της Αθήνας, η οποία όχι μόνον αρνήθηκε να ενισχύσει με άνδρες ή με οπλισμό τον Αυτονομιακό αγώνα, αλλά διέταξε μεταξύ άλλων, τον αποκλεισμό του λιμένος των Αγίων Σαράντα, ώστε να αποτραπεί ο ανεφοδιασμός των βορειοηπειρωτών.

Ο Βενιζέλος παρότρυνε τους Βορειοηπειρώτες να μην αντισταθούν στις αποφάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων. Μόνοι συμπαραστάτες τελικά στον αγώνα των βορειοηπειρωτών στάθηκαν οι εθελοντές από την Ελλάδα, την Κύπρο και οι ομογενείς του εξωτερικού.

Ο δίκαιος αγώνας των Βορειοηπειρωτών για ελευθερία και ένωση με την Ελλάδα θα αλλάξει τα δεδομένα στην περιοχή και θα αναγκάσει όλους τους εμπλεκόμενους να καθίσουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Στο πλαίσιο αυτό υπεγράφη το Πρωτόκολλο της Κερκύρας από τη Διεθνή Επιτροπή των Μεγάλων Δυνάμεων, τον πρόεδρο της Αυτόνομου Κυβερνήσεως της Βορείου Ηπείρου Γεώργιο Χρηστάκη Ζωγράφο καθώς και την αλβανική κυβέρνηση.

Τον Δεκέμβριο του 1915 διεξήχθησαν στην Ελλάδα εκλογές. Κάλπες στήθηκαν και στην Βόρειο Ήπειρο, στις οποίες εξελέγησαν 18 βουλευτές. Η τότε κυβέρνηση Σκουλούδη αφήφισε τις αντιδράσεις των Ιταλών και προχώρησε στην επίσημη υποδοχή τους στην Αθήνα σε πανηγυρικό κλίμα. Οι αντιδράσεις της Ρώμης, ωστόσο, ήταν έντονες αναγκάζοντας και πάλι την ελληνική κυβέρνηση να υποχωρήσει.

Κατά την διάρκεια του Μεσοπολέμου, ο ελληνισμός της Βορείου Ηπείρου υπέστη αφόρητες πιέσεις από το αλβανικό καθεστώς με στόχο κυρίως τα εκκλησιαστικά, σχολικά και γλωσσικά δικαιώματά του. Οι Έλληνες της περιοχής αναγκάστηκαν να απευθυνθούν στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, το 1935, το οποίο και τους δικαίωσε.

Στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο οι Έλληνες μπήκαν θριαμβευτές στα ελληνικά χωριά της Β. Ηπείρου. Ωστόσο, μετά την επίθεση των Γερμανών, ο Ελληνικός Στρατός εγκατέλειψε και πάλι την περιοχή...

Όταν ο πόλεμος τελείωσε, ο στρατηγός Ν. Ζέρβας εισηγήθηκε να ενσωματωθεί η Βόρειος Ήπειρος στην Ελλάδα. Στις 19 Οκτωβρίου 1944 ο Γεώργιος Παπανδρέου ως πρωθυπουργός, διακήρυξε ότι η Βόρειος Ήπειρος είναι αναπόσπαστο τμήμα της Ελληνικής επικράτειας...

Η προσπάθεια της Ελλάδας στη Διάσκεψη του Παρισιού για ενσωμάτωση της Βορείου Ηπείρου ήταν έντονη και επικεντρώθηκε σε επίκληση ιστορικών και εθνολογικών στοιχείων.

Τον Νοέμβριο του 1946, στη διάσκεψη των τεσσάρων υπουργών Εξωτερικών στη Νέα Υόρκη, το βορειοηπειρωτικό συνδέθηκε με την επίλυση του Αυστριακού και του Γερμανικού ζητήματος (τα 2 τελευταία λύθηκαν δίχως όμως να λυθεί και το πρώτο).

Μετά το 1949 το ζήτημα των εδαφικών αξιώσεων της Ελλάδας κατά της Αλβανίας προβαλλόταν περισσότερο για εσωτερική κατανάλωση.

Κατά τη διακυβέρνηση Καραμανλή 1955-1963 παρατηρήθηκε στασιμότητα και ουσιαστικά ανυπαρξία διμερών σχέσεων με την Αλβανία. Θεωρητικά, πάντοτε παρέμεναν οι ελληνικές διεκδικήσεις επί της Βορείου Ηπείρου.

Ίδια κατάσταση επικράτησε και κατά την περίοδο 1963-1967. Η τότε ελληνική κυβέρνηση με επίσημες δηλώσεις της εγκατέλειψε κάθε προσπάθεια σύναψης σχέσεων με την Αλβανία δίχως παροχή αυτονομίας στη Β. Ήπειρο.

Αντίστοιχα και ο Γεώργιος Παπανδρέου τον Ιούλιο του 1964 δήλωσε ότι το θέμα της Β. Ηπείρου ήταν εκκρεμές στο Συμβούλιο υπουργών Εξωτερικών των Τεσσάρων Μεγάλων Δυνάμεων.

Στα χρόνια της Μεταπολιτεύσεως έως το 1990 η ελληνική εξωτερική πολιτική προσανατολίζεται σε μια πιο φιλική προσέγγιση με την κομμουνιστική Αλβανία συνάπτοντας κυρίως εμπορικές σχέσεις χωρίς να επεκτείνονται σε άλλες σημαντικές πρωτοβουλίες, αφού τυπικά ακόμα υπήρχε η εμπόλεμη κατάσταση μεταξύ των δυο χωρών. Παρότι η Αλβανία εξέφραζε αγαθές προθέσεις, ουσιαστική βελτίωση στη θέση της μειονότητας δεν υπήρξε, αφού τα λόγια δεν έγιναν πράξεις. Στις αρχές της δεκαετίας του '80 η ελληνική διπλωματία προσανατολιζόταν στην άρση του εμπόλεμου και την αντιμετώπιση των μεσεγγυήσεων των αλβανικών περιουσιών (όχι των Τσάμηδων), ώστε να μπορέσει και η Ελλάδα να θέσει αντίστοιχα το ζήτημα των κατασχεθέντων περιουσιών των βορειοηπειρωτών από το καθεστώς. Το πρώτο ερώτημα που προκύπτει είναι κατά πόσο μια τέτοια συμφωνία ήταν εφικτή, δεδομένων των κομμουνιστικών αντιλήψεων περί ιδιωτικής περιουσίας και το δεύτερο και σημαντικό ερώτημα είναι πώς θα επηρέαζε η εξέλιξη αυτή τις έως τότε θέσεις και αξιώσεις της Ελλάδας για τη Βόρειο Ήπειρο. Και φυσικά τα ερωτήματα αυτά παραμένουν επίκαιρα.

Την ίδια δεκαετία η ελληνική κυβέρνηση έκανε λόγο για τον «σοσιαλιστικό παράδεισο της Αλβανίας», χωρίς όμως να κάνει την παραμικρή αναφορά στους Βορειοηπειρώτες και στα δεινά τους, την έντονη φτώχεια και την παραβίαση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη γειτονική χώρα. Αυτό προκάλεσε έντονες αντιδράσεις από τα βορειοηπειρωτικά σωματεία στην Ελλάδα, τα οποία δικαίως χαρακτήριζαν το βορειοηπειρωτικό ως εκκρεμές ζήτημα κάνοντας λόγο ταυτόχρονα για χιλιάδες Έλληνες πολιτικούς κρατούμενους στις αλβανικές φυλακές.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκαλεί η στάση των ελληνικών κυβερνήσεων, για το βορειοηπειρωτικό ζήτημα, από το 1990 έως σήμερα, όταν το κομμουνιστικό καθεστώς στην

Αλβανία καταρρέει προκαλώντας τη μαζική φυγή των βορειοηπειρωτών από τις πατρογονικές τους εστίες προς την Ελλάδα.

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 οι ελληνοαλβανικές σχέσεις παραμένουν τεταμένες.

Τον Ιούλιο του 1993, ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Κωνσταντίνος Μητσοτάκης παραχώρησε συνέντευξη τύπου, με αφορμή την απέλαση του Μητροπολίτη Αργυροκάστρου από την κυβέρνηση Μπερίσα, στην οποία έθεσε έξι βασικά σημεία ως προϋπόθεση για τη βελτίωση των σχέσεων Ελλάδας – Αλβανίας. Ενδεικτικά αναφέρω :

Την ανεμπόδιστη επιστροφή όλων των Ελλήνων της Αλβανίας στα σπίτια τους και επανάκτηση των περιουσιών τους.

Την επιστροφή της εκκλησιαστικής περιουσίας που είχε κατασχέσει ο Χότζα από την Αρχιεπισκοπή Αλβανίας.

Ίδρυση δημόσιων και ιδιωτικών μειονοτικών σχολείων με διδασκαλία της ελληνικής σε όλες τις βαθμίδες και πέραν των καθορισμένων μειονοτικών ζωνών.

Ίσες ευκαιρίες για τους ομογενείς σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες.

Και το σημαντικότερο:

Σύνδεση του καθεστώτος της Ελληνικής Μειονότητας στην Αλβανία με το παν-Αλβανικό αίτημα της παραχώρησης αυτονομίας από τους Σέρβους στους Αλβανούς του Κοσόβου.

Ήταν ίσως η τελευταία φορά που Έλληνας πρωθυπουργός τοποθετείται επί της ουσίας για το βορειοηπειρωτικό ζήτημα, προβάλλοντας επιτέλους μια σοβαρή εθνική πολιτική, η οποία όχι μόνο δεν εφαρμόστηκε ποτέ, αλλά στα χρόνια που ακολούθησαν η αδιαφορία και η υποχωρητικότητα των ελληνικών κυβερνήσεων επέφεραν ολέθριες συνέπειες για τον βορειοηπειρωτικό Ελληνισμό.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των ταραχών μετά την κατάρρευση των πυραμίδων το 1997 στην Αλβανία, όπου τα επεισόδια περιέργως επικεντρώθηκαν στην ευρύτερη περιοχή της Βορείου Ηπείρου. Ομάδες συμμοριών και ατάκτων στοχοποίησαν τα ελληνικά χωριά. Η

παντελής απουσία του ελληνικού κράτους σε αυτήν την απειλή ανάγκασε τους Βορειοηπειρώτες να πάρουν μόνοι τους τα όπλα για να υπερασπιστούν τα χωριά τους.

Γενικότερα θα ήταν χρήσιμο να υπενθυμίσω κάποια γεγονότα που αποδεικνύουν ότι οι ελληνικές κυβερνήσεις μετά το 1990 ικανοποίησαν αιτήματα της Αλβανίας χωρίς να εξασφαλίσουν τίποτα για τους Έλληνες της Βορείου Ηπείρου.

1991: Η Ελλάδα συναινεί στην ένταξη της Αλβανίας στον ΟΑΣΕ.

15 Ιανουαρίου 2009: Η Βουλή των Ελλήνων επικυρώνει την Σύνδεση και Σταθεροποίηση της Αλβανίας με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

17 Φεβρουαρίου 2009, (κατά ιστορική ειρωνεία, ανήμερα της επετείου έναρξης του Αυτονομιακού Αγώνα...): Η Βουλή των Ελλήνων επικυρώνει την ένταξη της Αλβανίας στο ΝΑΤΟ, με αντάλλαγμα την περίφημη συμφωνία για την ΑΟΖ, την οποία φυσικά αργότερα ακύρωσαν.

27 Ιουνίου 2014: Η ΕΕ επί Ελληνικής προεδρίας αναγνωρίζει στην Αλβανία καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας.

Ένα μήνα μετά...

31 Ιουλίου 2014: Η αλβανική βουλή ψηφίζει την νέα διοικητική διαίρεση, με την οποία προσαρτάται στον Δήμο Χιμάρας η μουσουλμανική Επαρχία Βρανίστι στοχεύοντας ξεκάθαρα στην αλλοίωση πληθυσμού.

Στο παρασκήνιο όμως τα δικαιώματα της ΕΕΜ λειτουργούν ως μοχλός πίεσης από την Ελλάδα στην Αλβανία, όταν πρόκειται να προωθηθούν συμφωνίες οικονομικού και μόνο ενδιαφέροντος.

Σήμερα η ΕΕΜ στην Αλβανία εκπέμπει σήμα κινδύνου.

Η δημογραφική αλλοίωση της περιοχής της Βορείου Ηπείρου που ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του '90 και συνεχίζεται έως σήμερα με διάφορα νομικά προσχήματα καθώς και η

υφαρπαγή των περιουσιών των Βορειοηπειρωτών είναι ενδεικτικά των διαχρονικών προθέσεων του αλβανικού κράτους για τον αφελληνισμό της περιοχής.

Η έξαρση του εθνικισμού στη γειτονική χώρα, τα τελευταία χρόνια έχει καλλιεργήσει την ανασφάλεια και τον φόβο των Ελλήνων για την επιστροφή ή την παραμονή τους στις πατρογονικές τους εστίες. Όλοι θυμόμαστε την δολοφονία του Αριστοτέλη Γκούμα το 2010, επειδή μιλούσε ελληνικά.

Η κατάσταση που επικρατεί σήμερα στη Βόρειο Ήπειρο οφείλεται όχι μόνο στην αδιαφορία αλλά και στις εσφαλμένες αντιλήψεις όλων των ελληνικών κυβερνήσεων και κομμάτων από το 1993 και μετά, τα οποία αντιμετώπισαν τους Βορειοηπειρώτες ως μελλοντικούς ψηφοφόρους και όχι ως μείζον εθνικό θέμα.

Ενδεικτικά αναφέρω ορισμένες εκ των αντιλήψεων αυτών που έχουν ακουστεί κατά καιρούς από ανώτερα κυβερνητικά στελέχη και όχι μόνο και πολλές φορές αγγίζουν τα όρια του μύθου.

1^η εσφαλμένη αντίληψη

«Με την ένταξη της Αλβανίας στην ΕΕ θα επιλυθούν όλα τα προβλήματα των Βορειοηπειρωτών, όπως και τα διμερή ζητήματα μεταξύ των δυο χωρών»

(Υπενθυμίζω ότι με το ίδιο επιχείρημα η ελληνική Βουλή ψήφισε την ένταξη της Αλβανίας στο ΝΑΤΟ το 2009. Δύσκολα θα μπορούσε να πει κανείς ότι τα πράγματα από τότε έχουν αλλάξει προς το καλύτερο).

2^ο λάθος

«Δεν πρέπει να εγείρουμε θέματα διεκδικήσεων στη Βόρειο Ήπειρο γιατί κινδυνεύουμε στη Θράκη!...» (Σαφής οδηγία προς το διπλωματικό σώμα). Η αλήθεια είναι ότι ουδεμία σχέση έχει η ΕΕΜ στη Αλβανία, η οποία είναι διεθνώς αναγνωρισμένη ως εθνική μειονότητα, με την μειονότητα της Θράκης που είναι θρησκευτική.

3^ο λάθος

«Οι Βορειοηπειρώτες δεν χρειάζεται να έχουν δικό τους πολιτικό φορέα εκπροσώπησης στην αλβανική βουλή αλλά να ενταχθούν στα αλβανικά κόμματα». (Η απάντηση είναι ότι το 1991, όταν οι Βορειοηπειρώτες συσπειρώθηκαν γύρω από την «Δημοκρατική Ένωση ΕΕΜ»,

εξέλεξαν 5 βουλευτές στις 5 επαρχίες που τους επετράπη η κάθοδος στις εκλογές. Σήμερα μετά βίας εκλέγεται 1 βουλευτής και αυτός κατόπιν συνεργασίας με αλβανικά κόμματα... Επίσης, το ελληνικό κόμμα της μειονότητας δεν είχε την απαιτούμενη στήριξη από την Ελλάδα αφού τα ελληνικά κόμματα επέλεξαν να υποστηρίξουν και να ενισχύσουν με διάφορους τρόπους τα αντίστοιχα αλβανικά κόμματα...).

4^ο λάθος

«Ο όρος «Βόρειος Ήπειρος» δεν είναι συμβατός με την ελληνοαλβανική φιλία, οπότε θα πρέπει να αναφερόμαστε σε ομογενείς η ελληνόφωνες της νοτίου Αλβανίας».

(Τα συμπεράσματα δικά σας.....)

5^ο λάθος

«Να καταργηθούν οι μειονοτικές ζώνες στην Αλβανία...». Εδώ τίθεται το ερώτημα κατάργηση ή διεύρυνση των μειονοτικών ζωνών; Αυτή τη στιγμή η Αλβανία αναγνωρίζει ως μειονοτικά μόνο τα 99 χωριά της παραμεθορίου περιοχής αφήνοντας απ' έξω τις μεγάλες πόλεις Δέλβινο, Αγίους Σαράντα, Πρεμετή, Κορυτσά και τη Χιμάρα. Να σημειωθεί ότι οι μειονοτικές ζώνες αποδίδουν και έναν γεωγραφικό προσδιορισμό στον χώρο.

Όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι τα τελευταία χρόνια το ελληνικό κράτος δεν είχε ενιαία, σοβαρή εθνική γραμμή για τα κρίσιμα εθνικά μας θέματα. Το δόγμα της εξωτερικής μας πολιτικής θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως φοβικό και ευθυνόφοβο.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ο Ίων Δραγούμης έγραφε: «Τι χρησιμεύει ένα κράτος ελληνικό, που αντί κάθε άλλης εξωτερικής πολιτικής διορίζει προξένους στην Ανατολή και πρεσβείες στη Δύση και τους ξεπροβοδίζει με την μονάκριβη ευχή και οδηγία: «Προσέχετε να μην γεννάτε ζητήματα»;

Ο ίδιος χαρακτήριζε την εξωτερική πολιτική τότε ως κοντόφθαλμη αρπάζοντας το πολύ-πολύ κάποιο «κόκκαλο» και αδιαφορώντας για τον πολύ ευρύτερο εκτός συνόρων ελληνισμό. Πίστευε, επίσης, ότι ως γνώμονα στη διαχείριση της εξωτερικής πολιτικής, πρέπει να έχει το ελληνικό κράτος, τα συμφέροντα του έθνους. Με προβληματισμό διαπιστώνουμε ότι τίποτα δεν έχει αλλάξει στην νοοτροπία της ελληνικής πολιτικής ελίτ. Τα κυβερνώντα κόμματα κυρίως μετά το 1990 δείχνουν να διακατέχονται από ένα μόνιμο άγχος να μην

δυσανεστήσουν ξένες μεγάλες δυνάμεις και χάσουν την εύνοιά τους και επομένως την εξουσία.

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι οι τελευταίες εξελίξεις στα Βαλκάνια αλλά και η έξαρση του ακραίου επεκτατισμού στην Αλβανία επιβάλλουν η Ελλάδα να διεκδικήσει το χαμένο της ρόλο στην ευρύτερη περιοχή. Πρέπει επιτέλους να σταματήσουν οι αφελείς ιδεοληψίες και τα δόγματα από την πλευρά των Αθηνών και να ακολουθήσουν βήματα διεκδικητικής πολιτικής για να ενισχυθεί ο Ελληνισμός της Βορείου Ηπείρου.

Σήμερα επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε η οικονομική, κοινωνική, θρησκευτική, πολιτιστική και πολιτική επιβίωση της Ε.Ε.Μ στην Αλβανία.

Η φιλία, η σταθερότητα και η ειρήνη στην περιοχή προϋποθέτουν την έναρξη διαλόγου με τους γείτονες. Ο διάλογος, όμως, απαιτεί σκληρή διαπραγμάτευση και όχι υποχωρήσεις εν ονόματι μίας αόριστης φιλίας.

Οι Βορειοηπειρώτες έχουν βαρεθεί να είναι «η γέφυρα που ενώνει την Ελλάδα και την Αλβανία», γιατί έχουν βαρεθεί να τους ποδοπατάνε οι εκάστοτε κυβερνήσεις εκατέρωθεν.

Η υποχωρητική στάση της Αθήνας, και η απουσία ενιαίας εθνικής πολιτικής για το βορειοηπειρωτικό ζήτημα συντείνουν στη συρρίκνωση και ενδεχομένως τον αφανισμό της μειονότητας. Ας ελπίσουμε ότι τα λάθη του παρελθόντος και του παρόντος δεν θα καταδικάσουν το μέλλον του βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού.

Δημοσιευμένο στις 07-09-2018 στο

<https://northernepirusmovement.blogspot.com/2018/09/blog-post.html>